

Plattelands
Ontwikkelings
Programma
Regiebureau

Regiebureau POP

Jaarverslag 2012

Juni 2013

Inhoudsopgave

0.	Voorwoord	pagina 2
1.	Leeswijzer	pagina 3
2	Programmabegeleiding en -toezicht	pagina 4
	2.1 Programma-overleg	pagina 4
	2.2 Programmawijzigingen	pagina 6
	2.3 Helpdesk	pagina 8
3	Financiële planning en control	pagina 9
	3.1 Financiën 2012	pagina 9
	3.2 Financiële rapportages	pagina 9
	3.3 Health Check en overige modulatiegelden	pagina 9
	3.4 Financieel voor- en najaarsoverleg	pagina 10
	3.5 Budgetbrief	pagina 10
4	EU-aangelegenheden	pagina 11
	4.1 Ontwikkeling POP 3	pagina 11
	4.2 Ontwikkeling GLB, pijler 2 (POP3)	pagina 11
5	Monitoring en evaluatie	pagina 13
	5.1 Jaarverslag over de uitvoering 2011	pagina 13
	5.2 Strategisch Verslag 2011	pagina 14
	5.3 Evaluatie tijdens de uitvoering	pagina 14
	5.4 Voorbereiding Ex ante evaluatie POP3	pagina 15
6	Communicatie	pagina 17
	6.1 “Passie op het Platteland”-prijs	pagina 17
	6.2 Brochure POP2-projecten	pagina 17
	6.3 Europa Kijkdagen	pagina 17
	6.4.Nieuwsbrief	pagina 17
	6.5.Website	pagina 18
	6.6.Conferenties en overige bijeenkomsten	pagina 18
7	Bedrijfsvoering	pagina 19
	7.1 Personeel	pagina 19
	7.2 Formatie	pagina 19
	7.3 Bedrijfsvoering	pagina 19
	7.4 Facilitair	pagina 19
	7.5 Financiën	pagina 19
Bijlagen		
1.	Samenstelling Comité van Toezicht POP NL in 2012	pagina 20
2.	Medewerkers Regiebureau POP in 2012	pagina 21

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2012 van het Regiebureau Plattelandsontwikkelingsprogramma (Regiebureau POP).

Het Regiebureau POP is een samenwerkingsverband van het Ministerie van Economische Zaken (EZ) en de twaalf provincies. De missie van het Regiebureau POP luidt: via een vlekkeloos parcours komen tot volledige besteding van de Nederlandse enveloppe in het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

Een belangrijke taak van het Regiebureau POP is dan ook: het bewaken van de (financiële) voortgang van de uitvoering van het programma en het bijsturen bij geconstateerde knelpunten.

Doel van dit jaarverslag is verantwoording afleggen over de verrichte werkzaamheden.

In het jaarverslag wordt op hoofdlijnen beschreven welke werkzaamheden het Regiebureau POP in 2012 heeft verricht.

2012 is het zesde uitvoeringsjaar van POP2 en heeft – naast de reguliere werkzaamheden – in het teken gestaan van de financiële en uitvoeringstechnische bijsturing van het programma.

Daarnaast heeft het Regiebureau POP bijgedragen aan de vormgeving van wet- en regelgeving voor de nieuwe POP-planperiode, met name op het terrein van monitoring en evaluatie en de nieuwe inhoudelijke verordeningsteksten van de Europese Unie.

Vanuit haar expertise heeft het Regiebureau POP bijgedragen aan de ontwikkeling van het Plan van aanpak voor POP3, periode 2014 - 2020.

Hans Zwetsloot

Directeur Regiebureau POP

¹ Ministerie van EL&I als opvolger van het voormalige Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

De opbouw van dit jaarverslag is als volgt:

Hoofdstuk 2 bevat (inhoudelijke) informatie over de programmabegeleiding en het –toezicht; in hoofdstuk 3 worden de werkzaamheden op het terrein van de financiële planning en control beschreven.

Hoofdstuk 4 bevat een korte weergave van werkzaamheden specifiek gericht op EU-aangelegenheden, daaronder begrepen de bijdrage die het Regiebureau POP heeft geleverd aan de ontwikkeling van POP3. In hoofdstuk 5 worden de belangrijkste monitorings- en evaluatiewerkzaamheden in 2012 worden beschreven.

Hoofdstuk 6 geeft een overzicht van de belangrijkste verrichtingen op communicatiegebied, die in 2012 zijn uitgevoerd of voorbereid.

Tot slot geeft hoofdstuk 7, Bedrijfsvoering, informatie over de belangrijkste personele en managementaangelegenheden bij het Regiebureau POP in 2012.

De bijlagen van dit verslag bevatten de samenstelling van het Comité van Toezicht, alsmede de personele bezetting van het Regiebureau POP.

2. Programmabegeleiding en -toezicht

Voor de uitvoering van taken op het gebied van inhoudelijke programmabegeleiding organiseert of faciliteert het Regiebureau POP verschillende overlegstructuren. Naast het door de EU voorgeschreven Comité van Toezicht POP NL zijn dat verschillende andere overleggen, ondermeer het Twaalf Provinciën Overleg, het POP-coördinatieoverleg EZ¹ en het Begeleidingsteam POP.

In §2.1 wordt beschreven welke werkzaamheden in dit kader in 2012 hebben plaatsgevonden.

In §2.2 wordt een samenvatting gegeven van de in 2012 goedgekeurde en ingediende notificaties.

De helpdeskfunctie van het Regiebureau POP wordt beschreven in §2.3.

2.1 Programma-overleg

2.1.1 Comité van Toezicht POP NL

De directeur Regiebureau POP is tevens secretaris van het Comité van Toezicht POP NL (CvT POP).

Het CvT POP heeft in 2012 niet fysiek vergaderd. Zowel in juni, als in december 2012 is een schriftelijke vergadering gehouden.

In verband met de verhindering van de voorzitter van het overleg en de relatief eenvoudige beslispunten, die voor het juni-overleg geagendeerd stonden, is besloten tot een schriftelijke consultatie.

De vergadering, die in december 2012 zou plaatsvinden is uiteindelijk geen fysieke bijeenkomst geweest doordat de recent benoemde staatssecretaris van EZ, de heer Verdaas – op 5 november 2012 als staatssecretaris benoemd – in december is afgetreden. In december 2012 is de nieuwe staatssecretaris EZ, mevr. S.A.M. Dijkema, benoemd. Daarom is besloten de voorziene decembervergadering 2012 te vervangen door een schriftelijke consultatie, waarin het Strategisch Verslag door het CvT is goedgekeurd. Andere agendapunten zijn doorgeschoven naar 2013.

Schriftelijke consultatie CvT POP - juni 2012

In deze schriftelijke consultatie heeft het Comité ingestemd met indiening van het Jaarverslag over de uitvoering 2011 bij de Europese Commissie (zie voor inhoudelijke informatie over dit jaarverslag §5.1). Daarnaast is ingestemd met het verschuiven van financiële middelen tussen maatregel 212/214 en 216 en met het verder uitwerken en indienen van notificatie 2012-1.

Schriftelijke consultatie CvT POP - december 2012

In deze schriftelijke consultatie heeft het Comité ingestemd met indiening van het Samenvattend Verslag 2012 bij de Europese Commissie. Zie voor inhoudelijke informatie over dit Samenvattend verslag §5.2.

2.1.2 Twaalf Provinciën Overleg

In het Twaalf Provinciën Overleg (TPO) worden beleidsmatige en uitvoeringstechnische zaken besproken die verband houden met de implementatie van POP2. Ook heeft het TPO een rol in de voorbereiding van de vergaderingen van het CvT POP: de concept vergaderstukken worden er besproken. Deelnemers aan het TPO zijn: de provinciale POP-coördinatoren, het Ministerie van EZ, het IPO en vertegenwoordigers van DLG en delegated body DR.

Het voorzitterschap wordt bekleed door één van de provinciale POP-coördinatoren.

Het Regiebureau POP voert het secretariaat van dit overleg.

Het TPO heeft in 2012 zesmaal vergaderd. Naast ervaringen met de uitvoering van het programma waren besprekingspunten: de financiële stand van zaken / realisatie van de ELFPO-middelen, juridische interpretaties, communicatie POP2 en ontwikkelingen in het kader van de nieuwe programmaperiode (POP3, partnerschapscontract).

2.1.3 POP-coördinatieoverleg EZ

Het POP-coördinatieoverleg EZ is in 2009 ingesteld als een intern overleg van het toenmalige ministerie van LNV. Het voorzitterschap is belegd bij een MT-lid van de Directie Europees Landbouwbeleid en Voedselzekerheid (ELV); alle bij het POP2 betrokken EZ-directies zijn vertegenwoordigd. Het secretariaat van het overleg wordt gevoerd door het Regiebureau POP. Het coördinatieoverleg heeft in 2012

¹ Bij de kabinetsformatie die heeft geleid tot de installatie van Kabinet Rutte 2 in november 2012, is de naamgeving van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) gewijzigd in Ministerie van Economische Zaken (EZ). In dit jaarverslag is er voor gekozen het ministerie aan te duiden als "Ministerie van EZ".

tweemaal vergaderd. Voornaamste besprekpunten waren de voorbereiding van de stukken voor het CvT POP en de toekomst GLB/voorbereiding POP₃.

2.1.4 Begeleidingsteam POP

Het Regiebureau POP voert het secretariaat van het Begeleidingsteam POP (B-team) met vertegenwoordigers van (beleids)directies van EZ, provincies (landsdelige vertegenwoordiging), DLG Betaalorgaan en delegated body DR. Het voorzitterschap wordt bekleed door het Coördinerend Bureau van de directie ELV van het ministerie van EZ.

Het B-team geeft advies over interpretatiekwesties inzake EU-conformiteit van voorgestelde werkwijzen / de uitleg van EU-regelgeving. Het B-team heeft in 2012 viermaal vergaderd; daarnaast was sprake van één schriftelijke consultatie. Belangrijke aandachtspunten in 2012 waren het verlenen van voorschotten, de vergoeding van de eigen arbeid, de systematiek van gebundeld betalen, de toepassing van artikel 30 (Vo. (EG) 65/2011) en de subsidievaststelling bij Leader-projecten.

2.1.5 Plattelandsontwikkelingscomité/ STAR-comité

Het STAR-comité is het inhoudelijke adviesorgaan van de Europese Commissie voor plattelandsaangelegenheden in het kader van de programmaperiode 2000-2006.

Voor het adviseren over zaken die verband houden met de programmaperiode 2007-2013 is het Plattelandsontwikkelingscomité (RDC) ingesteld.

In 2012 heeft het Plattelandsontwikkelingscomité in totaal elf keer vergaderd; telkens betrof het een gecombineerde vergadering met het STAR-comité. Het Regiebureau POP draagt bij aan de nationale voorbereiding van de vergaderingen en ondersteunt de lidstaatvertegenwoordiging voor Nederland in dit comité.

2.1.6 Comité voor de Landbouwfondsen

Voor het afstemmen van financiële zaken, die ondermeer het ELFPO betreffen, heeft de Europese Unie het Comité voor de Landbouwfondsen ingesteld. Het Regiebureau POP is agendalid van dit overleg en woont het bij als de agenda daartoe aanleiding geeft.

2.1.7 Financieel voor- en najaarsoverleg

Tweemaal per jaar vindt bij de POP₂-budgethouders visitatie plaats over de stand van zaken inzake de realisatie van de ELFPO-budgetten. Zie hiervoor §3.4.

2.1.8 Overleg met Directoraat-Generaal AGRI en Plattelandsontwikkeling van de Europese Commissie

Er heeft in 2012 tweemaal (regulier) overleg plaatsgevonden tussen de lidstaat Nederland en ambtenaren van het Directoraat Generaal voor Landbouw en Plattelandsontwikkeling over uitvoeringsaangelegenheden rond POP₂.

Op uitnodiging van het Regiebureau POP, hebben in april drie vertegenwoordigers van de Europese Commissie – onderdeel DG-AGRI, landendesk, Nederland bezocht voor overleg over het lopende POP₂ en enkele bedrijfsbezoeken. In de ochtend zijn de lopende zaken besproken: bestuurlijke ontwikkelingen (aftreden kabinet en consequenties daarvan voor programma), stand van zaken lopende programma (realisatie, lopende notificaties, aanpassing NPS, Strategisch Verslag), stand van zaken POP₃ (belangrijkste politieke punten voor Nederland, partnerschapscontract, monitoring en evaluatie). In de middag zijn drie bedrijven, die in recent verleden een POP-subsidie hebben ontvangen, bezocht en is onder meer gesproken over de collectieve aanpak van agromilieubeheer, problemen die zich kunnen voordoen bij aanvragen voor POP-subsidies en de implementatie van de maatregel samenwerking bij innovatie.

Jaarlijks onderzoekt de Europese Commissie op grond van art. 83 van Verordening (EG) 1698/2005 de resultaten van het Plattelandsontwikkelingsprogramma aan de hand van het Jaarverslag over de uitvoering. Overleg hierover vindt plaats in de vorm van het voorgeschreven voortgangsoverleg.

Voor het voortgangsoverleg worden, naast vertegenwoordigers van de Europese Commissie en het Regiebureau POP, ook vertegenwoordigers van het Ministerie van EZ en de provincies uitgenodigd. Het voortgangsoverleg over het Jaarverslag 2011 heeft plaatsgevonden op 22 november 2012. Besproken zijn met name de stand van realisatie van het ELFPO-budget, de oorzaken van het achterblijven van de uitputting op verschillende maatregelen en de acties die in gang gezet zijn om de voortgang te stimuleren. Daarnaast zijn lopende zaken besproken, zoals ondermeer de follow up van de opmerkingen van de Commissie bij het Jaarverslag over de uitvoering 2010, communicatieactiviteiten, controleresultaten, programmawijzigingen en aanpassingen in de Nederlandse Plattelands Strategie (NPS). Ook is het standpunt van de lidstaat Nederland over de voorstellen van de Commissie voor het GLB in de periode 2014-2020 toegelicht.

2.1.9 Opdrachtgeversoverleg Netwerk Platteland

Iedere Europese lidstaat is op basis van Verordening (EG) 1698/2005 verplicht om een Nationaal Plattelandsnetwerk in te richten. De combinatie ETC/CLM c.a. levert in Nederland het zogenoemde 'Netwerkteam', dat een verbindingsfunctie heeft, gebiedsgroepen ondersteunt en het opzetten van integrale en innovatieve plannen stimuleert. De beleidsmatige aansturing van het Netwerkteam is de verantwoordelijkheid van vertegenwoordigers van het ministerie van EZ en de provincies. De aansturing van het Netwerkteam vindt plaats in het Opdrachtgeversoverleg Netwerk Platteland, waarin het ministerie van EZ, de provincies, het Regiebureau POP en het Netwerkteam zijn vertegenwoordigd.

Het Regiebureau POP is gedelegeerd opdrachtgever voor het netwerk en tevens voorzitter van het Opdrachtgeversoverleg. Meermalen per jaar wordt de voortgang van de werkzaamheden van het Netwerkteam besproken en zonodig bijgestuurd. In 2012 heeft het Opdrachtgeversoverleg driemaal plaatsgevonden.

Behalve de voortgangsbewaking van de activiteiten van het Netwerkteam loopt ook de voorbereiding van de jaarlijkse werkplannen van het Netwerk via dit overleg. Om beter te waarborgen, dat de activiteiten van het Netwerk voldoende doorlopen in het laatste programmajaar is in 2011 een werkplan opgesteld voor 2012 en 2013. In 2012 is het onderdeel van het werkplan, dat ziet op uitvoering in 2013, aangescherpt en zijn afspraken gemaakt over de uitfinanciering.

2.1.10 Overleg met DLG Betaalorgaan

Tweemaal per jaar voert het Regiebureau POP met DLG Betaalorgaan overleg over de zaken, die van belang zijn voor de uitvoering van het programma. Besprekpunten waren o.m. de stand van zaken financiën (ontschotting, gang van zaken overcommitting, voorstel decommitting, gegevens SAS), controles, audits en jaarverslag.

2.2 Programmawijzigingen

Een notificatie is een programma-aanpassing die moet worden gemeld aan de Europese Commissie, maar waarvoor geen nieuwe beschikking van de Commissie nodig is.

In 2012 zijn de notificatievoorstellen 2011-2 en 2011-3 afgerond en is er – mede naar aanleiding van de in voorgaande hoofdstukken beschreven inhoudelijke en financiële ontwikkelingen – één nieuw notificatievoorstel bij de Europese Commissie ingediend.

2.2.1 Notificaties 2011-2 en 2011-3

Notificatie 2011-2

Op 10 november 2011 is notificatievoorstel 2011-2 bij de Europese Commissie ingediend. Deze notificatie bevat een aantal financiële verschuivingen en tekstuele wijzigingen in de maatregelteksten. Naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de Commissie zijn wijzigingen in het voorstel voor notificatie doorgevoerd.

Op 2 april 2012 is een aangepast voorstel voor notificatie voorgelegd.

In het uiteindelijke voorstel, dat door de Commissie is aanvaard op 3 mei 2012, is sprake van de volgende financiële aanpassingen:

- maatregel 111 regulier: € 1 mln overgeboekt naar maatregel 124
- maatregel 114 regulier: € 3,983 mln naar maatregel 121
- maatregel 133 regulier: € 0,75 mln naar maatregel 121 + vervallen van aanvullende nationale financiering.

Inhoudelijk zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd:

- Maatregel 121: aangepast aan de uitvoeringsverordening. Het fiche is beperkt tot hernieuwbare energieproductie voor 'eigen gebruik'. Verder is bij het onderdeel "Vereisten en doelen" sub 6 de zinsnede "Investerings dienen binnen drie jaar na goedkeuring van de aanvraag uitgevoerd te worden" uit fiche verwijderd.
- Maatregel 214: herzieningsclausule 'einde looptijd POP2' toegevoegd, de overgangsmaatregelen tussen twee opeenvolgende contracten met dezelfde begunstigde zijn dusdanig aangepast dat oude contracten met verschillende einddata gemakkelijker kunnen worden samengevoegd tot een nieuw contract.
- Vergoedingen SNL zijn een vaste vergoeding, die overeenkomt met de vergoeding die op basis van de afgesproken methode in 2010 is berekend als tarief 2011. Daarnaast is de tekst over de cofinanciering uit het ELFPO verduidelijkt. Ook is de beschrijving van bestaande beheerspakketten voor maatregel 214 aangepast en is een nieuw pakket voor kruidenrijk weidevogelgrasland toegevoegd.
- Uit de tekst van maatregel 311b + 321b is de zinsnede "extra kosten" verwijderd.
- Bij maatregel 41 is de werkwijze van de lokale actiegroepen aangepast naar aanleiding van de wijzigingen van de uitvoeringsverordening POP2 en de herziening van de DG-AGRI richtlijnen voor Leader.

Notificatie 2011-3

Op 22 december 2011 is notificatievoorstel 2011-3 bij de Europese Commissie ingediend. Na enkele aanpassingen, naar aanleiding van onder meer door de Commissie gestelde vragen, is een aangepast voorstel ingediend op 7 juni 2012. Dit aangepaste voorstel is op 22 juni 2012 door de Commissie aanvaard.

Het goedgekeurde voorstel betreft vooral verschuivingen van ELFPO-middelen tussen maatregelen binnen dezelfde as, en deels tussen assen, om tegemoet te komen aan actuele (beleids-) ontwikkelingen en -prioriteiten en aan de geconstateerde en gemaakte inschatting van de toekomstige

uitgavensnelheden. De financiële aanpassingen omvatten:

- maatregel 111 regulier: € 1,3 mln. ELFPO overgeboekt naar maatregel 121
- maatregel 123 regulier: € 0,4 mln. overgeboekt naar maatregel 121
- maatregel 132 regulier: € 2,36 mln. overgeboekt naar maatregel 121
- maatregel 312 regulier: € 5,9 mln. overgeboekt naar maatregel 413
- maatregel 311b HC: € 3,5 mln. overgeboekt naar nieuwe fiche 323b (HC)
- maatregel 321b HC: € 1,05 mln. idem
- maatregel 321c HC: € 0,045 mln. idem.

In het licht van deze aanpassingen zijn ook de streefcijfers voor de outputindicatoren waar nodig aangepast.

Inhoudelijk zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd:

- Invoegen van nieuw HC-maatregelfiche
Aan het programma is een nieuw maatregelfiche toegevoegd, HC-fiche maatregel 323b. Dit fiche is specifiek gericht op het realiseren van Health Check doelen Waterbeheer en biodiversiteit via de mogelijkheden die de verordening daartoe biedt. Aan dit nieuwe HC-maatregelfiche wordt een budget toegekend van € 5 mln. ELFPO.
- Technische Bijstand
Om uitvoering van de ex-ante evaluatie en andere voorbereidingsactiviteiten voor de volgende programmaperiode mogelijk te maken, is de tekst van dit fiche aangepast aan de daarvoor geldende regels.

2.2.2 Notificatie 2012-1

Op 14 september 2012 is notificatievoorstel 2012-1 bij de Europese Commissie ingediend. Dit voorstel is op 20 november 2012 door de Commissie aanvaard.

Het voorstel omvat de volgende financiële aanpassingen:

- Maatregel 212 regulier: € 6 mln. ELFPO naar maatregel 216 regulier
- Maatregel 214 HC: € 6 mln. naar maatregel 216 HC
- Maatregel 311b (HC): € 1,1 mln. naar maatregel 321 HC

Daarnaast omvat het voorstel de volgende inhoudelijke aanpassingen:

Maatregel 214:

A. aanpassingen in subbijlage 9:

- beschrijving toeslag ruige mest
- lengte-eis toegevoegd in pakketten Kruidenrijke weidevogelgraslandrand en Botanische weide- of hooilandrand
- verbod op telen van maïs weer ingevoegd in pakket Akker met waardevolle flora.

B. Aanpassing in maatregelfiche, gericht op het mogelijk maken van roulatie bij het

Hamsterpakket en beheerspakket Broedende akkervogels.

C. In HC-onderdeel 214: uitbreiding pakketten onder HC

Maatregel 321B (HC)

onlogische / inconsistente voorwaarde bij onderdeel 'opdoen van kennis en vormen van samenwerking' verwijderd.

Uitgebreidere inhoudelijke informatie over de ingediende notificaties kunt u vinden op de website van het Regiebureau POP (<http://www.regiebureau-pop.eu/nl/info/4/139/>).

2.3 Helpdesk

Regelingeigenaren, DLG Betaalorgaan en delegated body DR stellen het Regiebureau POP regelmatig vragen over bijvoorbeeld interpretatie en werkwijze bij de uitvoering van POP2. Daarnaast stellen consultants, projectaanvragers in spe en belangstellenden het Regiebureau POP (algemene) vragen over het POP2 en de subsidiemogelijkheden in dat kader. Het Regiebureau POP streeft naar een snelle en adequate afhandeling van alle vragen en verzoeken.

3. Financiële planning en control

De missie van het Regiebureau POP is: via een vlekkeloos parcours sturen op volledige realisatie van het POP2. Veel van de inspanningen van het Regiebureau POP zijn daarom gericht op het sturen op het bereiken van de programmadoelen en het voorkomen van onderbesteding van het ELFPO-budget. Een belangrijk instrument hiervoor is financiële planning en control. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste werkzaamheden in 2012 op dit terrein beschreven.

3.1 Financiën 2012

Nederland had tot en met 2010 de beschikking over een EU-kasbudget van € 304 mln., voor de jaren 2011 en 2012 is respectievelijk € 90,4 mln. en € 96,1 mln. beschikbaar, in totaal is voor de periode 2007 tot en met 2012 een bedrag van € 490 mln. beschikbaar. Het budget dat in een bepaald jaar ('jaar N') beschikbaar komt, moet op basis van de N+2-regel die in de POP-verordening is vastgelegd, uiterlijk twee jaar later zijn betaald aan de eindbegunstigden en gedeclareerd bij de EU. Voor alle jaartranches tot en met 2010 is dit gelukt: deze zijn op tijd volledig gerealiseerd.

Per 1 januari 2013 is in totaal ruim € 335 mln. aan ELFPO-middelen uitbetaald en gedeclareerd (zie onderstaande tabel).

Tot en met december 2012 is het financiële beeld van de ELFPO-realisatie als volgt:

Budgetoverzicht 2012

	Beschikbaar in 2007 tot en met 2012	Realisatie tot en met 31-12-2012	
	in mln. euro's	in mln. euro's	%
As 1 Versterking concurrentievermogen land- en bosbouwsector	164	72	44
As 2 Verbetering milieu en platteland	151	137	91
As 3 Leefbaarheid en diversificatie	126	89	71
As 4 Uitvoeren Leadersaanpak	46	35	76
Technische bijstand	3	2	67
TOTAAL	490	335	68

In vergelijking met het financiële beeld van december 2011 heeft er een stijging plaatsgevonden in de realisatie van het beschikbare ELFPO-budget: de realisatie is van 60% naar 68% toegenomen.

3.2 Financiële rapportages

Tijdens de looptijd van POP2 wordt tweemaal per jaar (op 31 januari en 31 juli) aan de Europese Commissie gerapporteerd over de kwartaalbedragen, die Nederland verwacht te declareren. Ook moeten voor de daaropvolgende twee jaren ramingen worden verstrekt. Medio september vraagt de Europese Commissie bovendien om een update van de rapportage van 31 juli. Het Regiebureau POP heeft het aanleveren van de benodigde gegevens aan de Europese Commissie gecoördineerd en voorbereid.

3.3 Health Check- en overige modulatiegelden

3.3.1 Health Check

In 2009 zijn de zogeheten Health Check-gelden, na goedkeuring door de Europese Unie, toegevoegd aan de POP2-enveloppe van de lidstaat Nederland. Het toegevoegde bedrag is in totaal ruim € 97,5 mln. Met de goedkeuring van het wijzigingsvoorstel 2009-1 is het Health Check-besluit in het POP2 geïmplementeerd, waarna die middelen tot besteding konden komen. Op dit moment blijft de besteding (realisatie) van de Health Check gelden achter bij de planning: weliswaar is eind 2012 een

bedrag van ruim € 17 mln. gedeclareerd, maar het is de vraag of het tot en met 2011 beschikbare budget (€ 37 mln.) eind 2013 geheel zal zijn gedeclareerd. Mede om deze reden zijn er vanuit het Regiebureau POP verschillende acties in gang gezet om de besteding van met name de Health Check gelden te bevorderen (zie §3.4.1).

3.3.2 Overige modulatiegelden

Reeds in augustus 2008 is de POP2-enveloppe van Nederland aangevuld met bedragen, die als gevolg van de hervorming van de Marktordening Groenten en Fruit zijn vrijgekomen.

Voor Nederland ging het om een totaalbedrag van € 9,1 mln. Dit bedrag is toegevoegd aan de oorspronkelijke POP2 enveloppe.

3.4 Financieel voor- en najaarsoverleg

Het is belangrijk dat bij signalen over stagnatie in de financiële realisatie zo snel mogelijk maatregelen worden getroffen. Daarom maakt het Regiebureau POP sinds 2009 tweemaal per jaar een diepgaande analyse van de financiële voortgang van POP2. Met alle budgethouders (provincies, ministerie van EZ), in aanwezigheid van het betaalorgaan DLG en/of Delegated Body DR, worden de stand van de betalingen, de verplichtingen en verwachtingen ten aanzien van het verdere beloop doorgenomen. Op basis van het totaalbeeld dat daaruit ontstaat, wordt zo nodig een voorstel aan het CvT POP NL gedaan voor budgetaanpassingen dan wel inhoudelijke aanpassingen van het POP2. Ook in 2012 heeft de visitatie plaatsgevonden en is naar aanleiding daarvan een aanpassingsvoorstel gedaan.

3.4.1 Voorstel 2012

In 2010 heeft het CvT ingestemd met een procedurevoorstel van het Regiebureau POP om snel te kunnen ingrijpen bij een dreigende onderbesteding van Europese middelen.

Op basis van dit voorstel zijn in 2012 de volgende aanpassingen van het POP2 voorgesteld:

- Ontschotting tussen provincies van budgetten, die achterbleven bij het aangaan van verplichtingen. Als gevolg hiervan is in 2012 een deel van het budget op maatregel 125, 216, 216HC, 311HC en 321HC opnieuw verdeeld over de budgethouders
- Het onder de Health Check brengen van extra agromilieupakketten (maatregel 214)

Na accordering door het CvT zijn de aanpassingen ter goedkeuring voorgelegd aan de Europese Commissie in notificatie 2012-1 (zie § 2.2.2.).

3.5 Budgetbrief

Het Regiebureau POP stelt jaarlijks in het eerste kwartaal de zogeheten budgetbrief op, waarin per regelingseigenaar (provincie of Ministerie van EZ) en per maatregel het voor dat jaar beschikbare EU-budget wordt aangegeven, alsmede een overzicht van in de komende jaren nog beschikbare en te declareren middelen. Deze gegevens worden vastgelegd in de financiële systemen van het Betaalorgaan DLG en delegated body DR.

4. EU-aangelegenheden

4.1 Relaties met Europese instellingen

Het Regiebureau POP is als uitvoerend Managing Authority eerste aanspreekpunt voor de Landdesk Nederland van DG AGRI en Plattelandsontwikkeling van de Europese Commissie als het gaat om de dagelijkse uitvoering van het POP₂. Goede contacten met de Commissie zijn van belang voor een efficiënte, effectieve en EU-conforme implementatie van POP₂ en het snel en probleemloos doorvoeren van notificaties en wijzigingen.

Het Regiebureau POP zorgde ook in 2012 voor de gebruikelijke begeleiding van de lidstaatvertegenwoordiging in het Plattelandsontwikkelingscomité en de coördinatie van de voorbereiding voor de inhoudelijke inbreng. Verder werd contact onderhouden met de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de EU en het Huis der Nederlandse Provincies in Brussel.

Mede met het oog op de goede relatie met de Commissie heeft in april 2012 een delegatie op uitnodiging van het Regiebureau POP een werkbezoek aan Nederland gebracht. Tijdens het bezoek is het regulier voortgangsoverleg gehouden en zijn werkbezoeken gebracht aan een agrarisch ondernemer - deelnemer aan een collectief agrarisch natuurbeheer - alsmede aan een bedrijf dat in het kader van een 'samenwerking bij innovatie' -project POP-subsidie heeft ontvangen. Zie ook §2.1.8.

Ook in 2012 werd de coördinatie en het toegangsbeheer van SFC2007 door het Regiebureau POP verzorgd. SFC staat voor 'System for Fund Management in the European Community'. SFC2007 is het digitale programma waarmee de lidstaten en de Commissie met elkaar communiceren.

In 2012 is met de permanente vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Den Haag en het Ministerie gesproken over samenwerking op het gebied van communicatie tussen verschillende Europese programma's.

Het betreft met name de deelname van het Plattelandsontwikkelingsprogramma aan de Europa Kijkdagen en de deelname aan de projectendatabase, www.europaomdehoek.nl. Op deze site worden projecten gepresenteerd die zijn gesteund vanuit de structuurfondsprogramma's, Interreg en het Visserijfonds, voor zover mogelijk in het kader van de privacywetgeving.

In 2012 zijn verkennende gesprekken gevoerd om ook de projecten, gefinancierd vanuit het POP₂, op deze site op te nemen. Een deel van deze projecten wordt al vermeld op de website www.popprojectenin nederland.nl.

Het Regiebureau POP is aanwezig geweest bij verschillende seminars en vergaderingen van werkgroepen in EU-verband. Zie daarvoor §5.4.4 en §6.5.

4.2 Ontwikkeling GLB, pijler 2, 2014 - 2020 (POP₃)

In oktober 2011 heeft de Europese Commissie haar wetgevingsvoorstellen voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) voor de periode 2014-2020 gepresenteerd. In dit voorstel wordt gestreefd het GLB te vereenvoudigen en geheel in lijn te brengen met de doelen en prioriteiten van de EU 2020-Strategie (= lange termijnstrategie van de Europese Unie om te werken aan een sterke en duurzame economie met veel werkgelegenheid in 2020). Door verschillende omstandigheden, zoals discussies over het Meerjarig Financieel Kader, maar ook vanwege de Trilogie die over de voorstellen tussen Landbouwrapad, Europese Commissie en Europees Parlement plaats moet vinden, is het op het moment van schrijven van dit jaarverslag nog niet duidelijk per wanneer de nieuwe EU-wetgeving beschikbaar zal zijn. Streven van de Commissie is nog altijd dat in 2013 de wetgeving rond het nieuwe GLB met de daarbij behorende uitvoeringsbepalingen is vastgesteld. Zodra de wetgeving is vastgesteld, kan het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014 - 2020 (POP₃) definitief worden opgesteld en ter goedkeuring ingediend worden bij de Commissie.

Het Regiebureau POP is betrokken bij de beoordeling van verordeningen, die relevant zijn voor POP₃, maar – zoals in geval van de overgangsregelingen – òòk voor POP₂, ondermeer door:

- de voorliggende voorstellen van commentaar te voorzien,
- een bijdrage te leveren aan de werkgroepen die zijn ingesteld om te komen tot een werkbaar en efficiënt POP₃,
- een bijdrage te leveren aan de gedachtevorming over vereenvoudiging.

5. Monitoring en evaluatie

5.1 Jaarverslag over de uitvoering 2011

Iedere lidstaat moet jaarlijks, uiterlijk op 30 juni, een verslag over de uitvoering van POP2 in het voorgaande kalenderjaar indienen bij de Europese Commissie. Het Jaarverslag wordt opgesteld door het Regiebureau POP, op basis van gegevens van het Betaalorgaan DLG, delegated body DR, provincies en beleidsdirecties van het ministerie van EZ en het Netwerk Platteland. Verder wordt gebruik gemaakt van andere rapportages die een bijdrage kunnen leveren aan de beoordeling van de ontwikkelingen op het Nederlandse platteland en daarmee van de resultaten van het Plattelandsontwikkelingsprogramma. Voorbeelden daarvan zijn de Balans voor de Leefomgeving (voorheen Natuurbalans en Milieubalans), de landbouw telling, rapporten van de regionale Rekenkamers.

In het Jaarverslag wordt volgens een voorgeschreven format een beschrijving gegeven van de algemene omstandigheden (hfdst. 1), het programmamanagement (hfdst. 2) en aangegeven welke activiteiten er in 2011 zijn verricht op het gebied van de evaluatie tijdens de uitvoering (hfdst. 3).

In de hoofdstukken 4 tot en met 6 wordt vervolgens informatie gegeven over de financiële uitvoering van het programma, de doorgevoerde wijzigingen en de vorderingen.

Punten uit het jaarverslag 2011 waren:

- In 2011 hebben zich geen grote inhoudelijke uitvoeringstechnische problemen voorgedaan. Gelet op de dreigende onderbesteding bij bepaalde maatregelen en beleidsmatig wenselijk geachte budgetverruiming bij andere maatregelen, zijn drie notificatievoorstellen ingediend, waarmee verschillende – vooral financiële - aanpassingen van het programma zijn doorgevoerd.
- De uitvoeringsperiode van het programma loopt van 2007 t/m 2015 (N+2). In vervolg op de werkwijze van de Mid Term Evaluatie is beoordeeld hoe de voortgang zou moeten zijn om de gestelde doelen aan het eind van het programma daadwerkelijk te bereiken. De uitvoering is nu globaal halweg. De financiële voortgang zou daarom eind 2011 tussen 50 en 70% moeten liggen.
- De budgetrealisatie tot en met december 2011 (= gedeclareerd ELFPO-bedrag in vergelijking met het ELFPO-budget voor de gehele programmaperiode) is als volgt:

	Realisatie t/m 2011 incl. Health Check	Realisatie t/m 2011 excl. Health Check
As 1	24%	32%
As 2	51%	61%
As 3	42%	46%
As 4	53%	53%
Totaal POP2-Nederland	40%	47%

- In 2009 zijn de Health Check middelen voor specifieke doelen toegevoegd aan het programma. De uitgaven voor die doelen blijven achter bij de planning.
- De voortgang gemeten met outputindicatoren loopt achter ten opzichte van de gewenste 50-70% voortgang. Hier scoren 12 van de 22 geïmplementeerde maatregelen voldoende. Dit beeld is echter minder eenduidig, omdat de streefcijfers gebaseerd zijn op theoretische aannames van de omvang van verwachte projecten.
- In 2011 heeft het CvT POP besloten de voortgang van een aantal maatregelen te stimuleren. De financiële realisatie eind 2011 is nog onvoldoende, maar in de verplichtings sfeer blijkt de besluitvorming resultaat op te leveren. De aantallen goedgekeurde aanvragen of gesteunde bedrijven zijn in 2011 sterk gestegen.

In haar schriftelijke reactie op het Jaarverslag 2011 heeft de Europese Commissie aangegeven geen opmerkingen te hebben. Het verslag is op 22 november 2012 in het formele jaarlijkse overleg besproken met de Europese Commissie (zie §2.1.8). met de Europese Commissie (zie §2.1.8).

5.2 Strategisch Verslag 2011

In het kader van het strategisch toezicht dient de Lidstaat Nederland elke twee jaar een samenvattend rapport te maken op basis van de Jaarverslagen over de uitvoering. Deze verplichting vindt zijn oorsprong in artikel 13 van Raadsverordening (EG) 1698/2005.

De strategische monitoringsrapportage gaat over de geboekte voortgang bij het uitvoeren van de Nationale Plattelands Strategie (NPS) en de bijdrage die hiermee is geleverd aan de verwezenlijking van de communautaire strategische richtsnoeren.

Het eerste samenvattende strategische rapport is in 2010 in opdracht van het Regiebureau POP opgesteld door het Landbouw Economisch Instituut (LEI) en was een samenvatting van de jaarverslagen tot en met 2009.

In 2011 heeft de Europese Commissie een wijziging van Verordening (EG) 1698/2005 voorgesteld met o.m. een vermindering van het aantal strategische rapportages. De verplichting van een strategisch verslag 2012 zou daarbij komen te vervallen. De wijziging is echter niet formeel in werking getreden. Daarop heeft de Commissie aangegeven dat in 2012 weliswaar een strategische rapportage uitgebracht zou moeten worden, maar dat dit een 'light versie' zou kunnen zijn.

Lidstaat Nederland heeft in 2012 het Strategisch Verslag, een samenvatting van de jaarverslagen over 2010 en 2011, laten opstellen door het LEI.

In het Samenvattend Verslag wordt ingegaan op output en resultaten en de evaluatie tijdens de uitvoering.

De voortgang ten opzichte van de strategische doelen levert een gemengd beeld op. De gerealiseerde output betekent bij sommige maatregelen - zoals 111, 212, 313 en 41 - dat de voor 2013 gestelde streefwaarden al ruimschoots zijn gehaald, terwijl bij andere maatregelen de output ver achterblijft. Ook bij de impactindicatoren is sprake van een wisselend beeld. Volgens de opstellers van de rapportage weerspiegelt het gedeeltelijk achterblijven van de impactindicatoren bij de doelen de algemene economische en politieke situatie. In dat licht bezien heeft het ELFPO-budget een bescheiden betekenis. Bij het opstellen van de NPS en het Nederlandse POP2 is hierop geanticipeerd door bijvoorbeeld geen harde absolute doelen voor de economische impact-indicatoren te vermelden, maar uit te gaan van trendmatige ontwikkelingen.

Het Strategisch Verslag is bij schriftelijke consultatie in december 2012 door het CvT POP NL goedgekeurd en op 20 december via SFC2007 toegezonden aan de Commissie. Op 17 januari 2013 heeft de Commissie aangegeven dat het Strategisch Verslag geen aanleiding gaf voor commentaar.

5.3 Evaluatie tijdens de uitvoering

Evaluatie tijdens de uitvoering biedt sturingsmogelijkheden voor de Beheersautoriteit en het Comité van Toezicht. Uitgangspunt voor het systeem van monitoring en evaluatie van het POP2 vormt het Gemeenschappelijk Toezicht- en Evaluatiekader (GTEK), dat gezamenlijk door de Commissie en de lidstaten is opgesteld en vastgelegd in het EU-handboek Monitoring en Evaluatie.

5.3.1 Ondernomen en lopende evaluatieactiviteiten

Evaluaties subsidieregelingen

Ook in 2012 zijn, in opdracht van het ministerie van EZ, een aantal POP-(sub)maatregelen uit de Regeling LNV-subsidies geëvalueerd of is de evaluatie afgerond. In 2012 betrof dit (zie bijlage 4.4 bij begroting EZ 2013 "Overzicht evaluatieonderzoek"):

- Regeling praktijknetwerken veehouderij
- Integraal duurzame stallen en veehouderijsystemen
- Marktintroductie energietransities
- Samenwerking bij innovatie

In deze evaluaties vindt een verdere verdieping plaats van de reikwijdte, effectiviteit en efficiency van de maatregelen. De uitkomsten kunnen een bijdrage leveren aan eventuele bijsturing van de uitvoering van POP2 of behulpzaam zijn bij de voorbereidende activiteiten ten behoeve van POP3.

Gebruik van informatiebronnen

Op 24 september 2012 verscheen de tweede 'Balans van de leefomgeving'. Dit is een tweejaarlijkse rapportage van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Het PBL evalueert daarin het beleid voor milieu, natuur en ruimte. Deze rapportage is een voortzetting van de jaarlijkse rapportages over natuur (Natuurbalans) en milieu (Milieubalans). Voor POP2 relevante conclusies uit dit rapport:

- De kwaliteit van de directe leefomgeving in Nederland is sinds 1990 toegenomen. De kwaliteit van lucht, water en bodem is aanzienlijk verbeterd, de achteruitgang van de biodiversiteit is in Nederland geremd en ruimtelijke investeringen van de overheid en van private partijen zijn over het algemeen goed op elkaar afgestemd. Dit is een succes van het rijksbeleid voor milieu, natuur en ruimte.
- De paradox van dit succes is dat deze waarneembare verbetering van de directe leefomgeving scherp afsteekt tegen de mondiale opgaven op het gebied van de leefomgevingkwaliteit, waarvoor Nederland zich in 2012 ziet gesteld. Twee opgaven zijn bekend en hardnekkig: het tegengaan van de klimaatverandering en het behoud van de biodiversiteit.
- Er bestaat een noodzaak tot 'vergroening' van de economie. Uitdaging voor de komende tijd is vooral om het systeem van productie en consumptie om te vormen in een efficiëntere omgang met natuurlijke hulpbronnen en een minimalisering van schadelijke uitstoot van stoffen. Het vergt soms systeemveranderingen: institutionele vernieuwingen, die een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving helpen realiseren zonder de natuurlijke randvoorwaarden daarvoor hier of elders te ondergraven.

Aanvullende studies

In 2005 zijn in het kader van de Agenda Vitaal Platteland de bestaande monitoringssystemen op dit gebied geïnventariseerd. Daarbij bleken ongeveer 50 verschillende systemen beschikbaar te zijn voor dit beleidsterrein. In voorgaande jaren zijn regelmatig leemtes gesignaleerd in de monitoring van het POP, onder meer op het vlak van de resultaatindicatoren. In plaats van het ontwikkelen van nieuwe, zeer specifieke meetsystemen speciaal voor het POP, is gezocht naar aansluiting bij bestaande systemen. Enerzijds uit kostenoverwegingen, anderzijds vanuit de verwevenheid van het POP met het gehele Nederlandse plattelandsbeleid. Bovendien zijn effecten van veel beleidsmaatregelen alleen op langere termijn zichtbaar te maken. Continuïteit van meetmethodes en meetsystemen is daarom essentieel voor de bepaling van beleidseffecten.

Het ministerie van EZ heeft in 2012 dan ook aan het LEI opdracht verstrekt om de inventarisatie uit 2005 te actualiseren. Concrete doelen daarvoor waren: een basis te leggen voor monitoring van het gehele plattelandsbeleid, verbindingen te leggen met de Europese monitoringssystemen voor huidige en komende programmaperiodes (CMEF2007 en CME52014), verbinding te leggen met de SWOT voor het volgende programma en een start te maken met de gegevensverzameling voor de ex-post-evaluatie van het huidige programma. Het onderzoek wordt eerste helft 2013 afgerond.

Actualiseren indicatoren

De laatste actualisatie van de uitgangsimplicatoren dateerde van 2010. Ter voorbereiding op de volgende programmeringsperiode en in aansluiting op de opdracht voor de actualisatie van het overzicht van monitoringssystemen zijn de uitgangsimplicatoren in 2012 weer geactualiseerd. Daarbij bleek, dat een aantal van Eurostat afkomstige gegevens was gewijzigd ten opzichte van vorige peilingen en dat sommige gegevens helemaal niet meer beschikbaar waren. Dit was mede aanleiding voor het hiervoor genoemde onderzoek.

Bij de actualisatie van de indicatoren is speciaal aandacht besteed aan het High Nature Value (HNV)-areaal. Alterra heeft in 2012 gewerkt aan een vernieuwing van de identificatie van HNV-gebieden op basis van andere parameters. Resultaten daarvan zullen in 2013 beschikbaar komen. Voor de huidige programmaperiode zullen die niet meer leiden tot aanpassing van de streefcijfers. Zij kunnen echter wel dienen als basis voor de volgende programmaperiode.

5.3.2 Werkzaamheden van het Evaluation Expert Committee (EEC)

- In 2012 is het Evaluation Expert Committee vijfmaal bijeen geweest; daarnaast zijn er door de Commissie een aantal andere bijeenkomsten georganiseerd waarvoor de leden van het EEC genodigden waren. Tijdens de Expertmeetings is onder andere aandacht besteed aan de interventielogica, de voorschriften voor de ex-ante evaluatie, de verschillende soorten indicatoren, het evaluatieplan

en de werkwijze om tot de inventarisatie van behoeften te komen. De speciale meetings betroffen onderwerpen als High Nature Value, ex-ante voorschriften, van ongoing evaluatie naar continue monitoring, datamanagement en POP3.

- De jaarlijkse focusgroepbijeenkomst (georganiseerd door de Evaluation Helpdesk) vond plaats op 30 oktober in Brussel.

De focusgroepbijeenkomsten worden georganiseerd ter voorbereiding van het werkplan van de Helpdesk en tevens gebruikt voor kennisuitwisseling.

5.4 Voorbereiding ex-ante evaluatie POP3

In 2012 is de voorbereiding gestart van de ex-ante evaluatie voor het volgende plattelandsontwikkelingsprogramma, 2014-2020.

Uitgaande van de Richtlijnen van de Europese Commissie heeft overleg plaatsgevonden over de meest passende aanbestedingsvorm, met aandacht voor het in voorgaande jaarverslagen gesignaleerde probleem met het vinden van een geschikte evaluator. De complexiteit van de materie (verordeningen, proces totstandkoming van het programma, eisen aan de evaluatie, aanbestedingsrichtlijnen) zijn richtinggevend en beperken soms de speelruimte. Overwegingen op het punt van de kwaliteit van het eindresultaat en de betrouwbaarheid van het evaluatieproces hebben geleid tot de keuze voor een gecombineerde aanbesteding van ex-ante evaluatie en strategische milieubeoordeling. Het risico van deze keuze is, dat slechts een beperkt aantal marktpartijen interesse zou tonen in en geschikt zou blijken voor deze opdracht. Aanbesteding en gunning vinden plaats in 2013.

6. Communicatie

6.1 'Passie op het Platteland'-prijs 2013

In 2012 is de voorbereiding voor de verkiezing van de 'Passie op het Platteland'-prijs 2013 (POP-prijs) begonnen. Op de website www.passieophetplatteland.nl konden projecten, die de afgelopen periode een POP2-subsidie hadden ontvangen, vanaf 15 oktober tot en met 31 december 2012 worden aangemeld.

Projecten, die in aanmerking zouden kunnen komen voor de prijs, zijn via direct mail benaderd. Ook is in diverse media zoals het blad Streek en verschillende e-zines, aandacht gegeven aan de start van de inschrijving voor deze prijs.

Een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende geledingen, doet het voorwerk voor de jury en heeft daartoe een reglement en beoordelingsleidraad opgesteld.

Eind 2012 waren meer dan 200 projecten ingediend, waaruit de jury maximaal 12 genomineerden (3 per prioritaire as) kan selecteren.

De jury is als volgt samengesteld:

- Mevrouw W.H. Maij, voorzitter, gedeputeerde provincie Overijssel, lid CvT POP.
- De heer J.J.C. van den Hout gedeputeerde provincie Noord Brabant, lid CvT POP.
- De heer mr. dr. J.P. Hoogeveen MPA, DG Agro, lid CvT POP.
- Mevrouw drs. J. Zevenbergen, vertegenwoordiger sociaal economische partners in het CvT POP.
- Mevrouw ir I. Van Schie-Rameijer, bestuurslid NAIK.
- Mevrouw M. Kruiders, journaliste, (agrarisch) ondernemer.

6.2 Brochure POP2-projecten

In 2013 zal een brochure worden uitgebracht over het plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013. In deze brochure worden de projecten opgenomen die zijn/worden genomineerd bij de eerste en tweede editie van de 'Passie op het Platteland'-prijs (2010 en 2013). Aan het bureau Emma Communicatie is de opdracht gegund voor het vervaardigen van de brochure. In 2012 zijn de interviews afgenomen met de projecten, die in 2010 waren genomineerd voor de 'Passie op het Platteland'-prijs. In 2013 worden de genomineerden van de tweede 'Passie op het Platteland'-prijs geïnterviewd.

6.3 Europa Kijkdagen

De permanente vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Den Haag organiseert samen met het ministerie van EZ en de managementautoriteiten van de structuurfondsprogramma's jaarlijks de Europa Kijkdagen. Op deze kijkdagen kan iedereen Europese projecten bezoeken. Doel van de kijkdagen is om meer bekendheid te geven aan de investeringen van de Europese Commissie in combinatie met de Rijksoverheid en provinciale overheden en om een beeld te geven van de resultaten en effecten, die daarmee worden bereikt.

In 2012 konden 147 projecten worden bezocht, 10% meer dan 2011. Het aantal bezoekers van de projecten was rond de 12.000. Bovendien hebben 30.000 mensen de website van Europa Kijkdagen bezocht. De projecten kwamen voornamelijk uit de D2-programma's, Interreg en het Visserijfonds. Het ministerie van EZ (coördinatiepunt structuurfondsen) en de Europese Commissie willen graag dat andere Europese programma's ook meedoen. Daarom is het Regiebureau POP gevraagd als partner in de organisatie van de Europa kijkdagen 2013.

De provincies en het ministerie van EZ hebben besloten met het POP2 deel te nemen aan de Europa Kijkdagen op 9, 10 en 11 mei 2013.

6.4. Nieuwsbrief

In 2012 zijn geen digitale nieuwsbrieven uitgebracht.

6.5 Website

De website is in 2012 door een paar duizend unieke bezoekers geraadpleegd. Het maximum aantal geregistreerde bezoekers op één dag bedroeg 255.

6.6 Conferenties en overige bijeenkomsten

- In februari 2012 is een delegatie vanuit Finland op bezoek geweest in lidstaat Nederland. Het Regiebureau POP heeft voor deze delegatie een presentatie gehouden over de uitvoering van POP in Nederland.
- In mei 2012 is een delegatie vanuit Turkije op bezoek geweest in lidstaat Nederland. Het Regiebureau POP heeft voor deze delegatie een presentatie gehouden over de uitvoering van POP in Nederland.
- In juni 2012 is door het Regiebureau POP een presentatie verzorgd over de mogelijkheden – op basis van de op dat moment bekende informatie - van Leader binnen POP3.
- Het Regiebureau POP is aanwezig geweest bij verschillende seminars en conferenties, zoals ondermeer een workshop evalueren subsidies, een werkgroep accountability, een seminar Successful programming en de Plattelandsconferentie van het Netwerk Platteland.

7. Personele en managementinformatie

7.1 Personeel

In 2012 hebben verschillende – deels tijdelijke - personele verschuivingen plaatsgevonden, zowel bij de Stafmedewerkers, als bij het office management (zie bijlage 2).

7.2 Formatie

Het Regiebureau POP heeft als programmaorganisatie geen eigen ambtelijke formatie, maar werkt met detacheringen vanuit het Ministerie van EZ en de provincies. De formatie is vastgesteld op 6 fte., vanwege deeltijd en zwangerschapsverlof is deze formatie in 2012 feitelijk vervuld door 9 personen.

7.3 Bedrijfsvoering

Het Regiebureau POP wordt op financieel-administratief gebied ondersteund door het Financieel Diensten Centrum (FDC) en op personeelsgebied door het Personeels Service Center (PSC) van het ministerie van EZ.

7.4 Facilitair

Het Regiebureau POP huurt kantoorruimte van DLG, maakt gebruik van de technische infrastructuur van EZ en kan een beroep doen op facilitaire ondersteuning van EZ en DLG. Op ICT-gebied wordt het Regiebureau POP gefaciliteerd door de DICTU van het ministerie van EZ.

7.5 Financiën

De uitgaven voor personeel en materieel zijn in 2012 binnen de kaders van de begroting gebleven.

Bijlage 1: samenstelling Comité van Toezicht POP in 2012

- **dhr. H. Bleker**, voorzitter, Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, voorzitter, tot 5 november 2012,
- **dhr. Dr. C.J. Verdaas**, voorzitter, Staatssecretaris van Economische Zaken, van 5 november 2012 tot en met 6 december 2012
- **mevr. S.A.M. Dijkma**, voorzitter, Staatssecretaris van Economische Zaken, vanaf 18 december 2012
- **dhr. W. van der Ploeg**, plaatsvervangend voorzitter, gedeputeerde provincie Groningen, namens landsdeel Noord,
- **mevr. W.H. Maij**, gedeputeerde provincie Overijssel, namens landsdeel Oost
- **dhr. J. Bond**, gedeputeerde provincie Noord-Holland, namens landsdeel West
- **dhr. J. van den Hout**, gedeputeerde provincie Noord-Brabant, namens landsdeel Zuid
- **dhr. mr. dr. J.P. Hoogeveen MPA**, Directeur-Generaal AGRO van het ministerie van Economische Zaken
- **dhr. drs. C.B.F. Kuijpers**, Directeur-Generaal Ruimte van het ministerie van Infrastructuur en Milieu
- **mevr. drs. J.P. Zevenbergen-Herweijer**, namens de sociale en economische partners
- **dhr. A. de Kruijf**, namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- **dhr. Prof. dr. S.M.M. Kuks**, namens de Unie van Waterschappen
- **dhr. T. Wallaart**, Vereniging Natuurmonumenten, namens de natuur- en milieuoorganisaties
- **dhr. A.J. Maat**, LTO Nederland, namens de landbouworganisaties
- **dhr. M.S. Migas**, namens de Europese Commissie
- **dhr. ir. J.A.W.H.M. Zwetsloot**, directeur Regiebureau POP, secretaris

Bijlage 2: medewerkers Regiebureau POP in 2012

Directeur:

- **dhr. ir. J.A.W.H.M. Zwetsloot**, gedetacheerd vanuit het ministerie van EZ

Stafmedewerkers:

- **mevr. mr. E.M.J. van Gelderen**, gedetacheerd vanuit de provincie Overijssel (vanaf 1 mei 2012)
- **dhr. ir. A. IJst**, gedetacheerd vanuit de provincie Noord-Brabant (vanaf 15 april 2012)
- **dhr. dr. ir. A. Jellema**, gedetacheerd vanuit de provincie Zuid-Holland (tot 1 februari 2012)
- **dhr. ing. P. Louwerse**, gedetacheerd vanuit de provincie Overijssel (tot 1 juli 2012)
- **mevr. mr. drs. A.M.P. Nap**, gedetacheerd vanuit het ministerie van EZ
- **mevr. W.L.M. Verviers-Rigter**, gedetacheerd vanuit het ministerie van EZ
- **dhr. ing. A. Vorstenburg**, gedetacheerd vanuit de provincie Zuid-Holland

Secretariaat:

- **mevr. S. Prijs**, gedetacheerd vanuit het ministerie van EZ
- **mevr. M. W. Vergeer-Abeleven**, gedetacheerd vanuit Start People (vanaf 1 september 2012)